UNA ULLADA A L'ARQUITECTURA DE LA ESQUERRA DE L'EIXAMPLE

EL RACIOANALISME

INTRODUCCIÓ- ARQUITECTURA SEGLE XX

PRINCIPIS
PRECEDENTS
COMPONENTS I TENDENCIES
EXPANSIÓ I EVOLUCIÓ
EIXEMPLES

EL RACIOANALISME

- INTRODUCCIÓ- ARQUITECTURA SEGLE XX

- PRINCIPIS
- PRECEDENTS
- COMPONENTS I TENDENCIES
- EXPANSIÓ I EVOLUCIÓ
- EIXEMPLES

INTRODUCCIÓ A L' ARQUITECTURA DEL SIGLO XX.
EL MOVIMIENTO MODERN

EXPRESIONISME: HANS SCHAROUN
RACIONALISME: LE CORBUSIER
ORGANICISME: FRANK LLOYD WRIGHT

Expresionisme

Sorgeix a principis deL segle XIX, a Alemania, Países Bajos, Austria, Checoslovaquia y Dinamarca entre 1910 y 1924 ,Es base en l'innovación formal, l'us de materials repetitius, de formes biomórfiques.

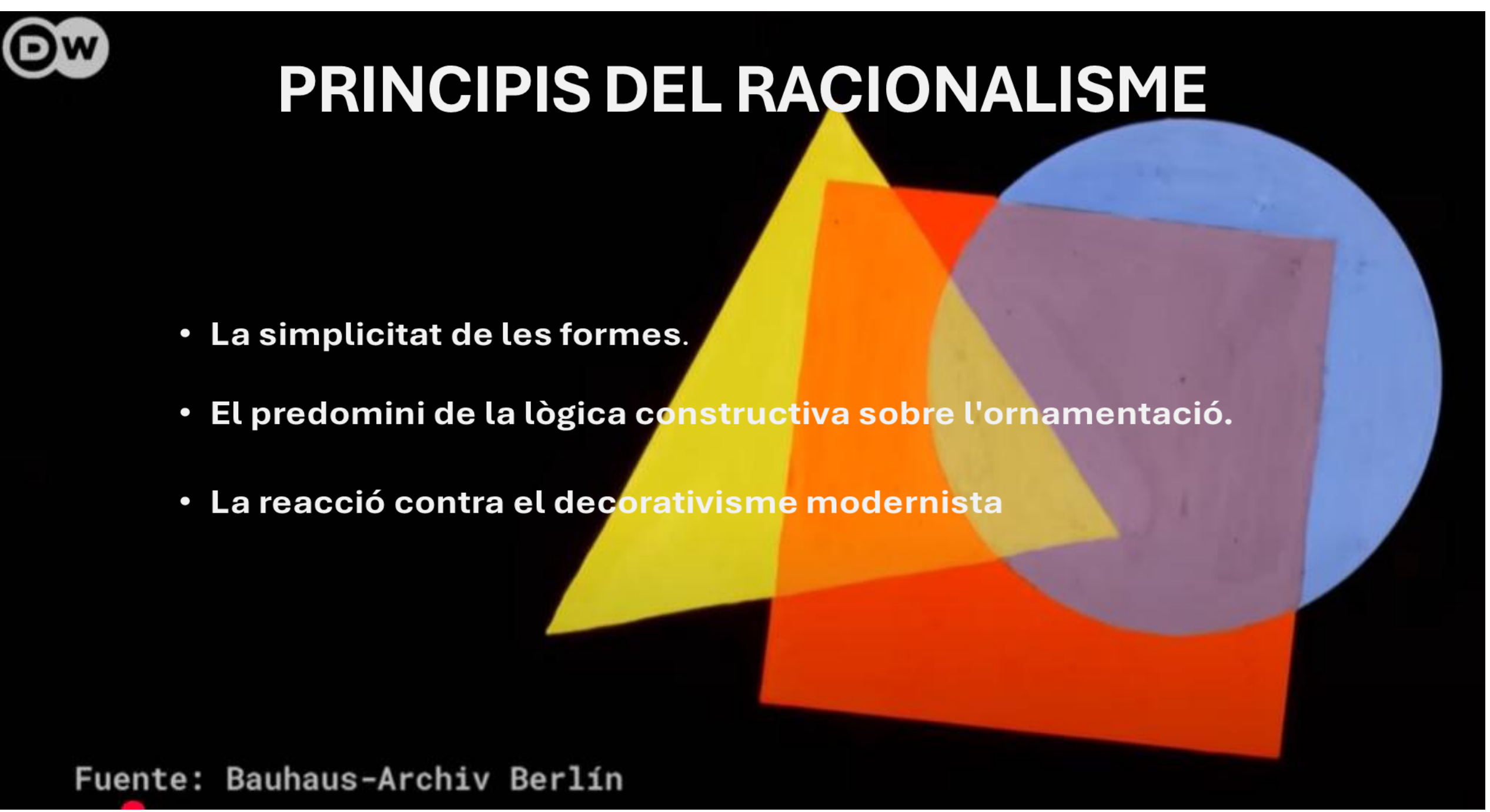
Racionalisme **(Funcionalisme o Estil Internacional).**

Entre el 1920 i el 1930 sorgeix un moviment arquitectònic modern situat en un context de recuperació econòmica de postguerra fins al Crak de 1929.

Organicisme.

Edificis mimetitzats amb el seu entorn natural L'harmonia entre l'exterior i l'interior .
Materials poc processats, Llibertat de planta, no hi ha guions establerts sobre la forma de distribuir una construcción,
El que és pràctic pesa molt més que l'ornamental

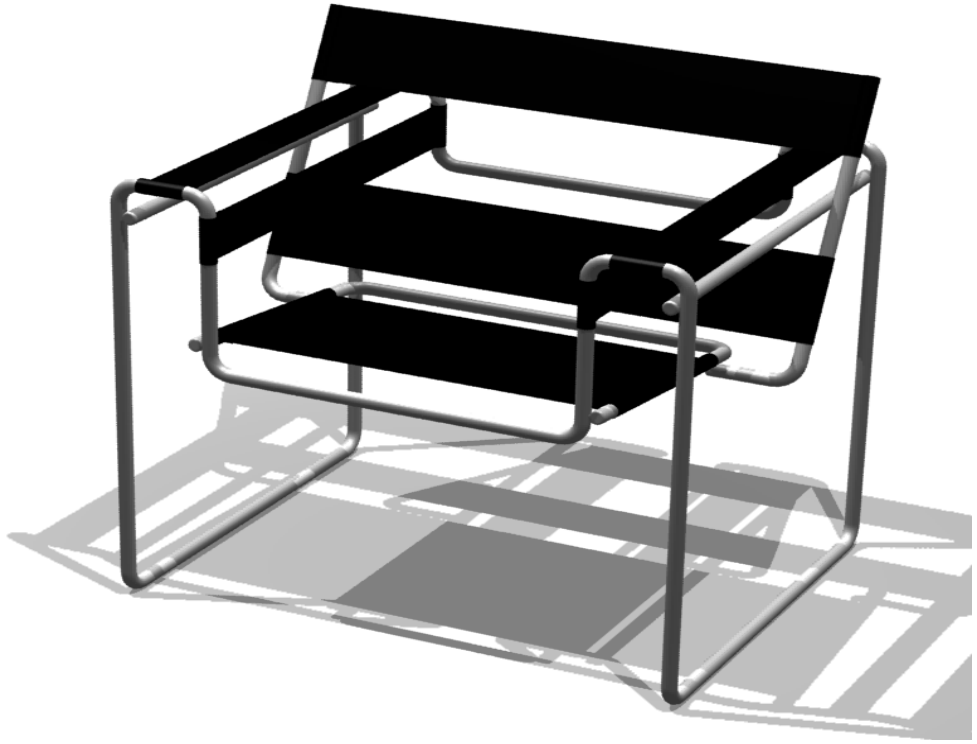
PRINCIPIS DEL RACIONALISME

- La simplicitat de les formes.
- El predomini de la lògica constructiva sobre l'ornamentació.
- La reacció contra el decorativisme modernista

Fuente: Bauhaus-Archiv Berlín

El disseny racionalista

Cadira Breuer

Cadira Barcelona Mies

PRECEDENTS del Racioanalisme

- **ESCOLA DE CHICAGO “Les formes segueixen la funció”**
- **Alemanya, crea la WERKBUND a Weimar** (l'escola d'arquitectes que intenten conciliar l'art amb la industria).
- **LA BAUHAUS.** (Dessau1926)
- **WALTER GROPIUS** (1883-1869).
- Amb la clausura de l'escola **La Bauhaus** el 1933 Gropius se'n va als EUA, on realitza la Facultat d'Arquitectura de Harvard i farà classes allà, influirà poderosament en els arquitectes nord-americans.
- **MIES VAN DER ROHE** (1886-1969).

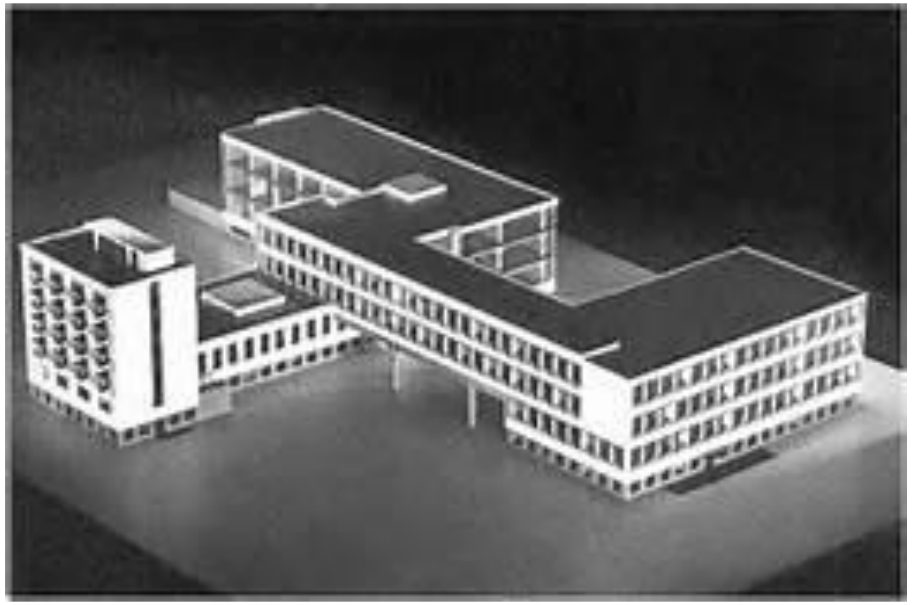

OBRES A EUROPA RACIOANLISTES

La fábrica Fagus. Detalle. Walter Gropius.

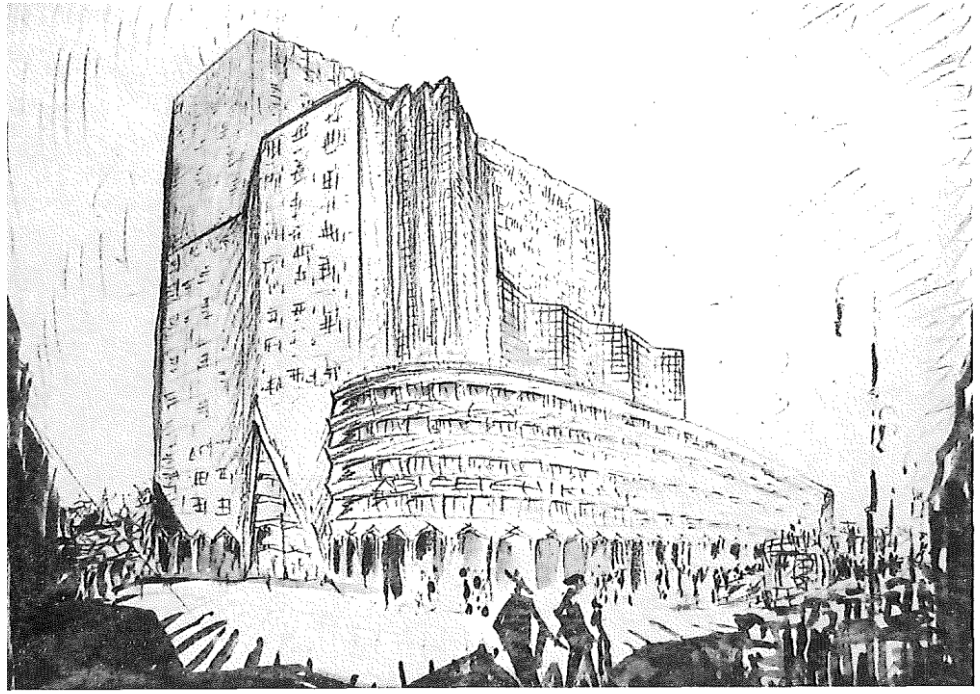

Bauhaus en Dessau. Walter Gropius

OBRES A EUROPA RACIOANLISTES

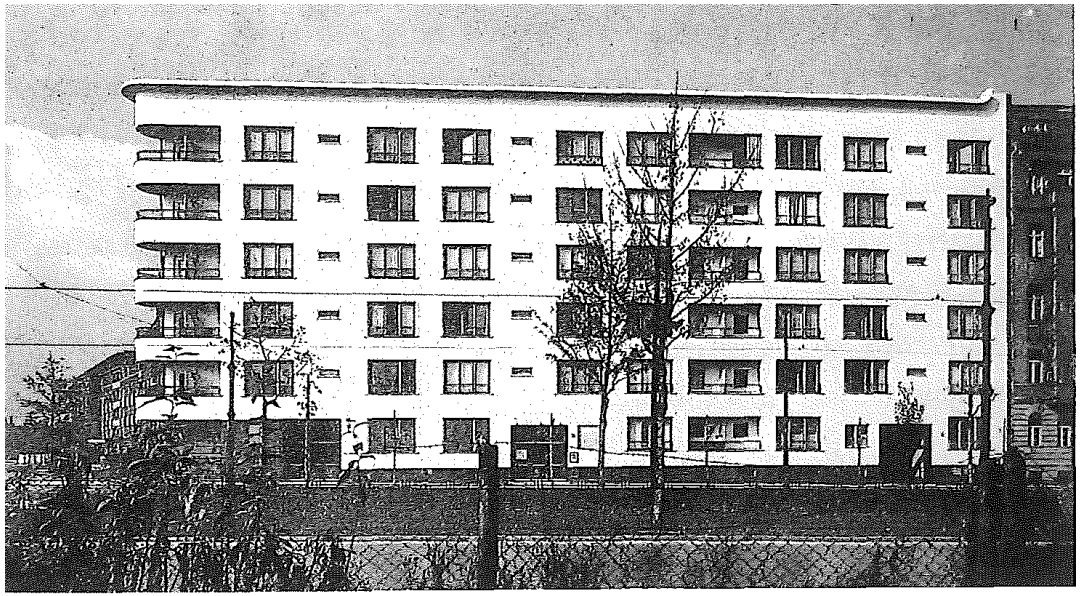

La Villa Savoyane. Le Corbusier. 1928-1931

Proyecto de rascacielos para la Friedrichstrasse, Berlín (1922), de H. Scharoun

OBRES A EUROPA RACIOANLISTES

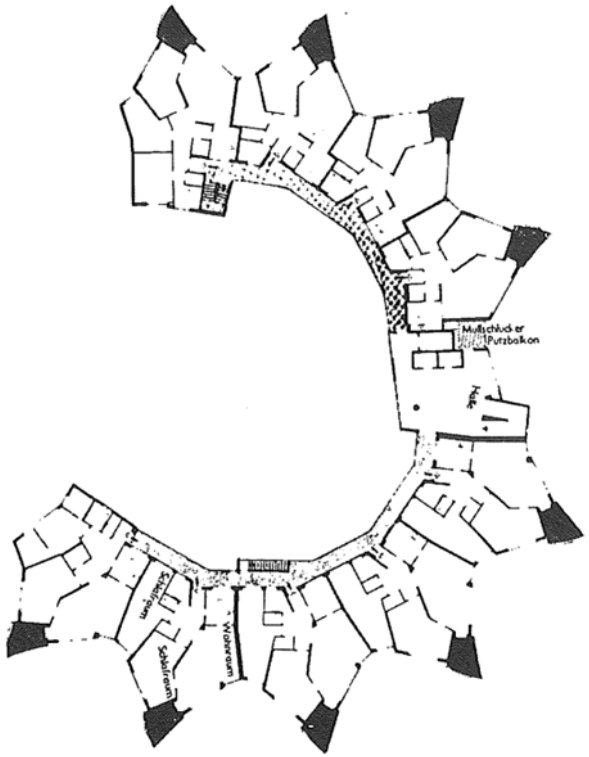

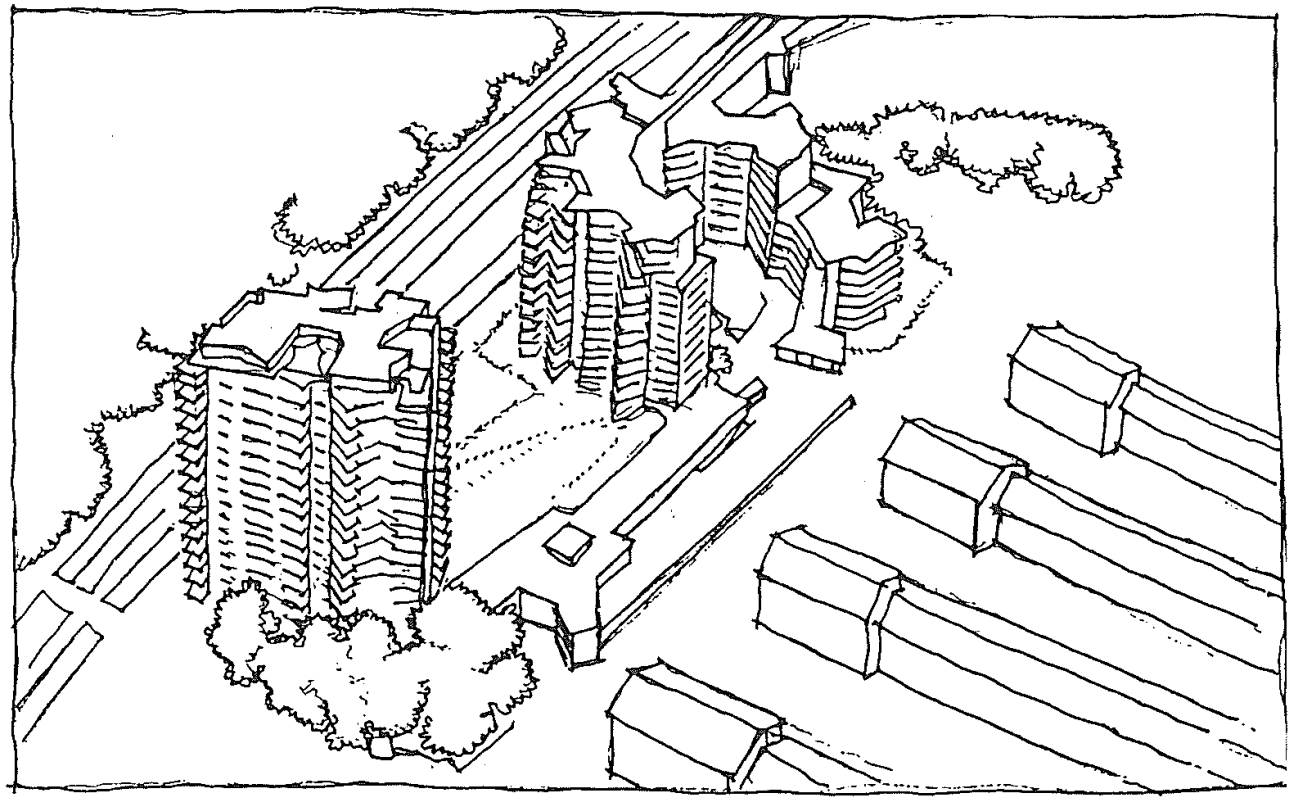
Edificio de viviendas en Berlín-Wilmersdorf (1929-1930),
de H. Scharoun

Edifici La Bauhaus Walter Gropius 1919

OBRES A EUROPA ORGANICISTES Post-Racionalistes

Plantas y croquis de volúmenes de los bloques «Romeo y Julieta» (Stuttgart, 1954-1959), de H. Scharoun

L'ARQUITECTURA DEL'EXILI FORA D'EUROPA

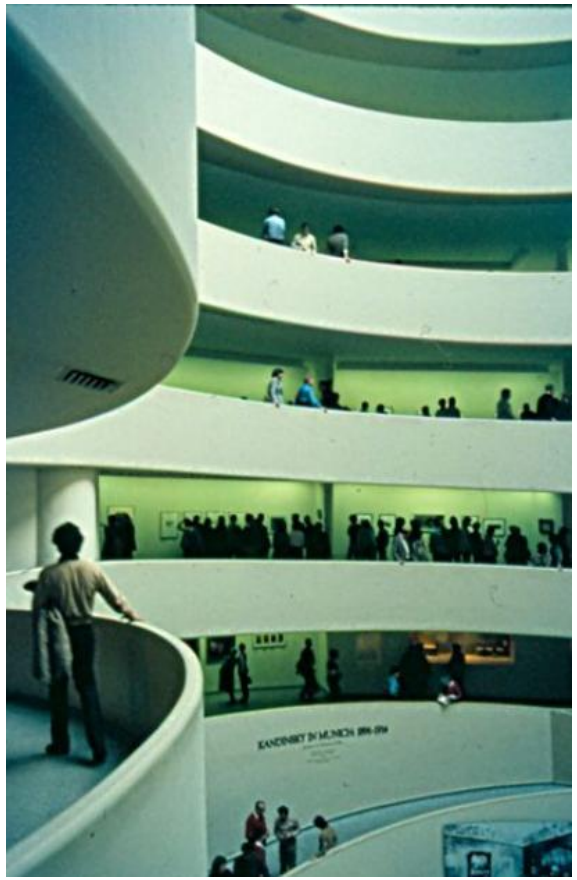

Casa de la Cascada (Casa Kauffmann). Wright
(1934-37)

Edificio Gugenheim de Nueva York

(1944-1959)

ARQUITECTES EXILIATS CONTIUADORS DEL MOVIMENT MODERN

Eric Mendelson1924-1926

Mies Van de Roe 1946

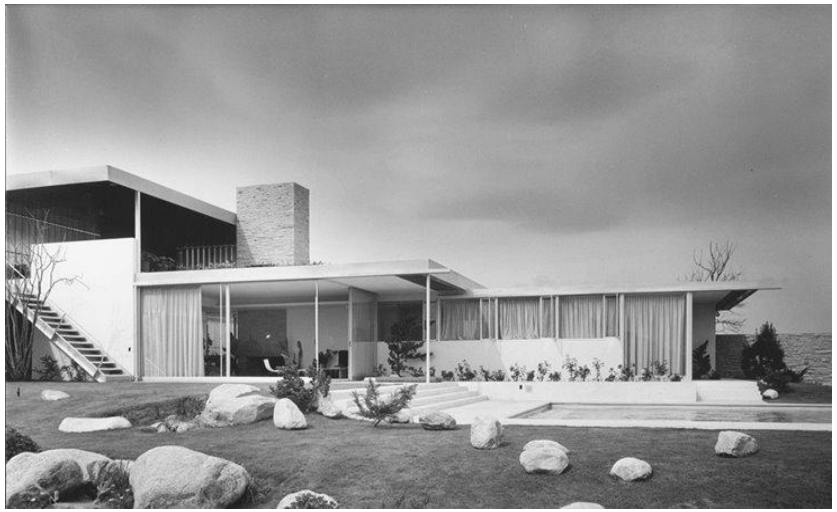

Mies Van de Roe 1950

ARQUITECTES EXILIATS CONTIUADORS DEL MOVIMENT MODERN

Richard Neutra 1947

Walter Gropius 1926

RACIONALISME

Hem de situant-se el any 1930, al setembre es va reunir un grup de Artistes i arquitectes de tota Espanya en un acta que va donar lloc a constituir el grup anomenat

G.A.T.E.P.A.C

El mes següent va haver una altre reunió aquest cop amb industrials i

Es va organitzar en tres zones:

La Nord Sant Sebastià Bilbao

La centro a Madrid

La de Catalunya.

Aquell mateix any el novembre aquest grup assisteix a Brussel·les a una reunió internacional d'arquitectura. C.I,R.P.A.C.

El grup de Catalunya obre una botiga al carrer Pi.. 99 (actual Passeig de Gracia)

En aquest lloc es constitueix la redacció de la revista **A.C.**

EL RACIONALISME

- El Racionalisme és un moviment arquitectònic que sorgeix després d'una Europa devastada per la I Guerra Mundial.

Els factors que distingeixen el racionalisme

- intenta superar el que l'art decó no va aconseguir:
- **L'arquitectura pura respectant les formes elementals.**
- Projectar amb bellesa però sense artifici, aprofitant tots els avenços tècnics que s'havien aconseguit a la Segona Revolució Industrial.

EL RACIONALISME

- **Els factors que distingeixen el racionalisme son**:
- l'arquitectura racionalista s'inspira en determinats corrents pictòrics, com ara el **cubisme.**
- **El color** i els detalls de construcció de l'edifici com a decoració, en comptes de decoració superposada com a l'art decó.
- **Formes geomètriques simples**. amb criteris ortogonals.
- **L'espai arquitectònic dinàmic.**
- **L'ús visible dels materials** com acer, formigó o vidre.
- Existència d'arquitectes i projectistes que difonen des de les escoles d'arquitectura aquesta forma de concebre edificis i que gaudeixen de fama internacional com Le Corbusier.
- És a partir del 1914 quan es comencen a construir els edificis més famosos d'aquest corrent arquitectònic.

EL RACIONALISME

- Necessitat de complir amb els estàndards socials i la seva ordenació morfològica per resoldre'ls, dona pas a:

- **EL RACIONALISME ES UNA CRAUADA DEL NOU DISSENY**

- **La racionalització de la producció.**
- **LA COLECTIVITAT** en la gestió i reorganització del habitatge, la ciutat, els equipaments-

EL RACIONALISME

Les tendències internacionals en l'època

ART DÈCO

moviment de disseny popular entre 1920 i 1939, que va influir significativament en les arts decoratives, incloent l'arquitectura

EXPRESIONISME

Sorgeix a Alemania, Països Baixos, Austria, Txecoslovquia i Dinamarca entre 1910 i 1924.

ORGANICISME

Els seus orígens se situen a la primera meitat del segle XX als països nòrdics, encara que qui va encunyar el terme d'arquitectura orgànica va ser el nord-americà Frank Lloyd Wright.

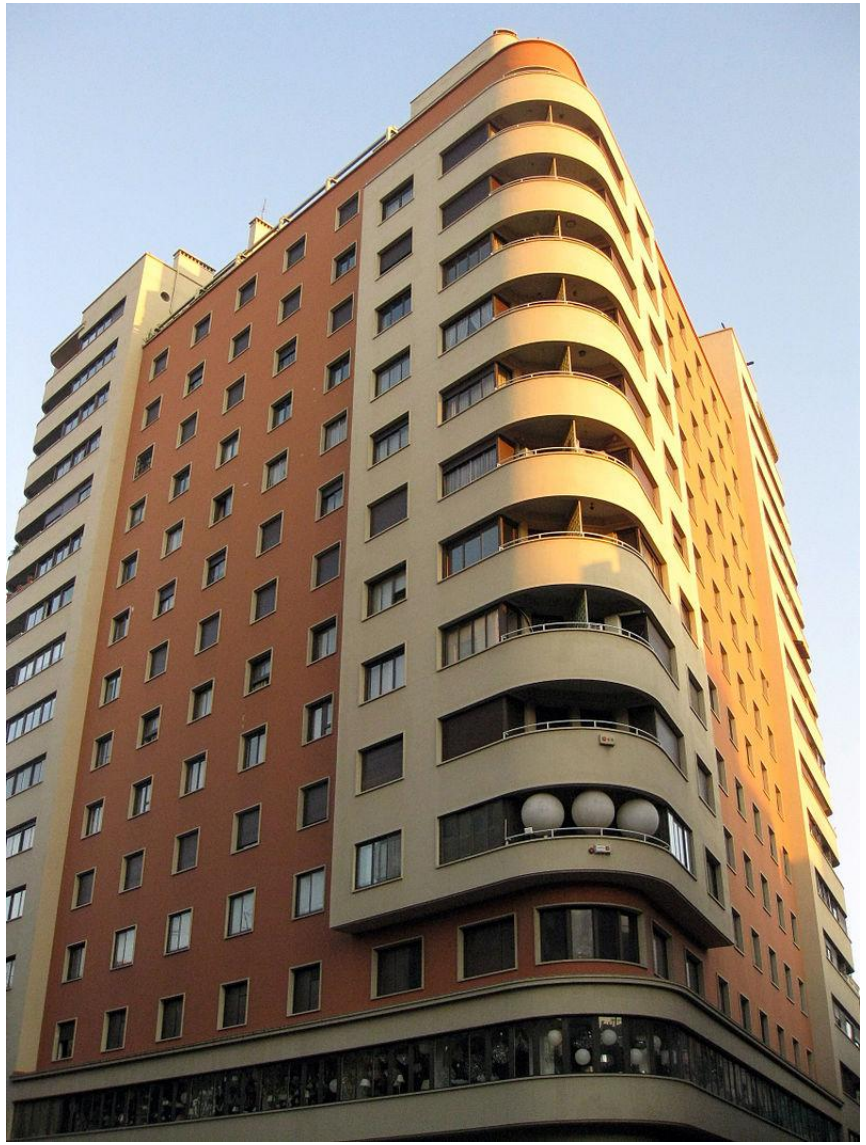
EL G.A.T.E.P.A.C

- Aquest moviment es perfila com **“la Vanguardia de l’Arquitectura”**
- **El grup de Catalunya** es el que té mes contacte amb Le Corbussier, especialment amb Josep Lluis Sert.
- En aquells moments **l’arquitecte es un impulsor polític de l’arquitectura**, que innova, promou el tema tecnològic i han fa difusió amb les seves obres i escrits.
- **El terme disseny** es presenta com una resposta funcional a les necessitats de producció i el consumidor.
- El **Lecorbuserisme** com forma de viure a la Mediterranea, aquest fenomen neix com una ideologia, però amb la justificació dels procediments constructius, es un equilibri entre Artesania i la industrialització **.**
- **L’utilització dels elements sencills i econòmics:**
- **Ceràmica, l’estuc, els vitralls, la volta catalana, les persianes, els patis, etc**

EL G.A.T.E.P.A.C

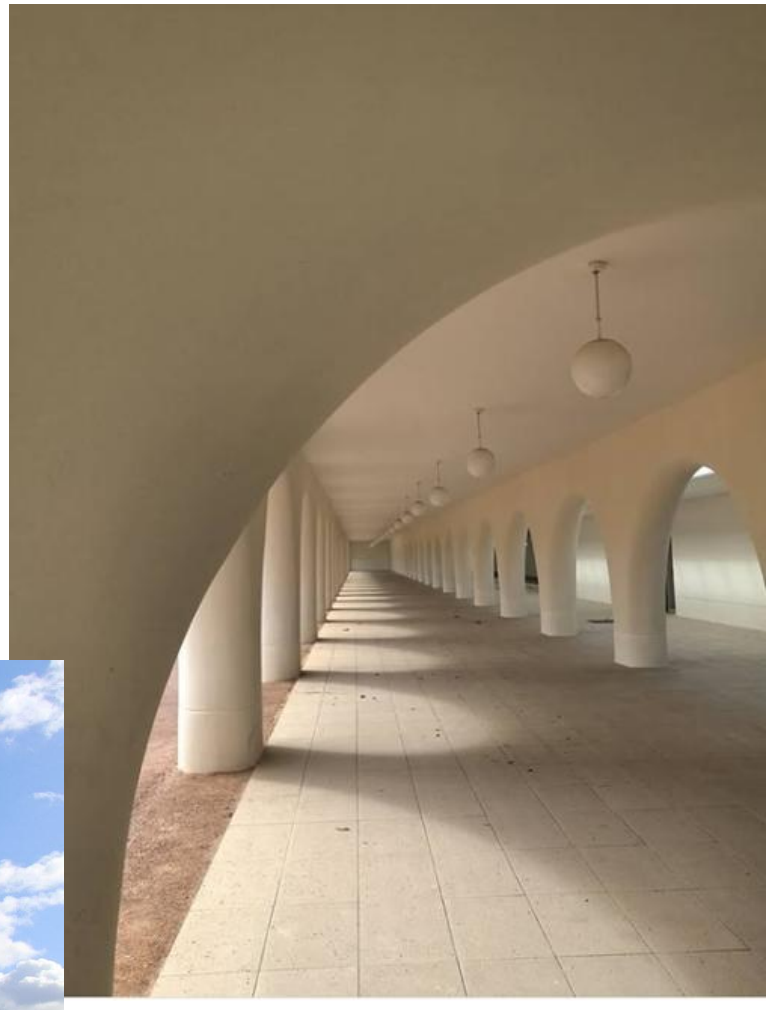

Luis Gutierrez Soto

EL G.A.T.E.P.A.C

Carlos Armiches i Martin Domingo
1934

Pavelló de la República Espanyola per a l'Exposició Internacional de París del 1937, de Josep Lluís Sert, Lluís Lacasa i Antoni Bonet i Castellana;
rèplica a Barcelona del 1992, de Miquel Espinet, Antoni Ubach i Juan Miguel Hernández León

Jose Manuel Aizpurua Club Nàutic Sant Sebatià 1028-1029

EL G.A.T.E.P.A.C

DESTI – DISSOLUCIÓ DE LA VANGUARDIA

El fi de la Vanguardia arquitectònica es el resultat de la Guerra Civil

La derrota política de les forces republicanes, va comportar la dissolució de les d'arquitectura i d'artistes en general

EL G.A.T.E.P.A.C

- La dissolució del G.T.E.P.A.C. Es produeix abans els inicis de la guerra en la resta de la Península.

- Solament es manté Catalunya amb el **GATPAC.**

- La existència del Front Popular, motiva un impuls revolucionari que implica poder desenvolupar el Projecte d'organització Col·lectivista de la vida social.

EL G.A.T.E.P.A.C

- Son uns grans divulgadors de les noves teories del Congrés d'arquitectura de Brussel·les

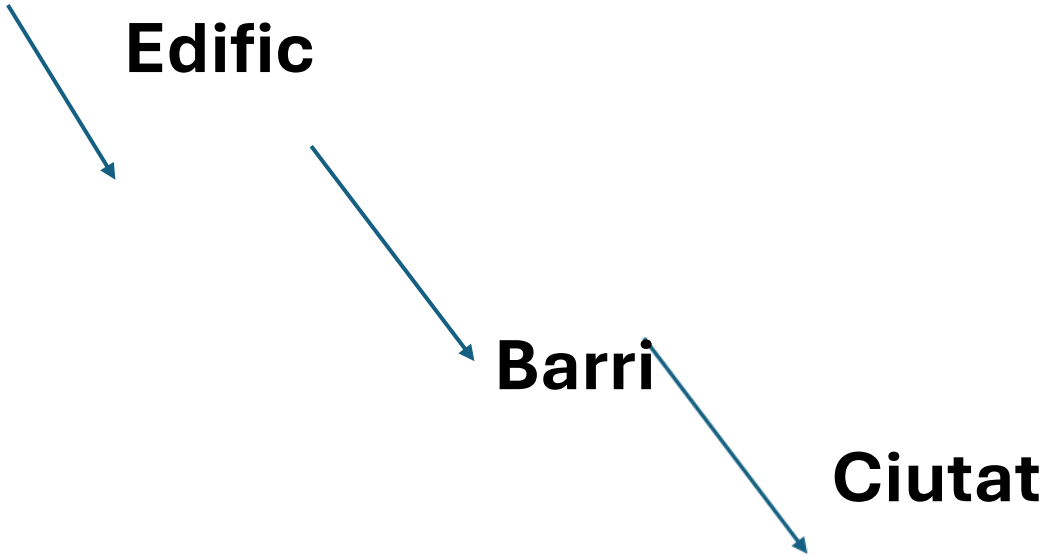
- **L'OTOPIA COM LIMIT**.
- **El DISSENY.**
- **LA PLANIFICACIÓ**.
- **L'URBANISME**

- Fruit de la investigació s'oblidebn en part de la pròpia arquitectura

.

EL G.A.T.E.P.A.C

- La línia del muntatge / creació es fonamenta en:
- **Habitatge**

- **Com un sistema d’interacció global.**

EL G.A.T.E.P.A.C

- Mes enllà de l'aspecte final del disseny, es comença a valorar :

- **EL CONTROL DEL PROCÈS.**
- L'OTOPIA COM LIMIT DEL PROCÉS PORTA A L'EXIGENCIA DE UN PLA DE CONFRONTACIÓ POLÍTICA
-

GATPAC

- A Catalunya les reformes va ser la construcció , dintre de la política col·lectivista implantada per la Generalitat.

- Es constitueix el SINDICAT D'ARQUITECTES DE CATALUNYA
- El que suposa la substitució de una organització liberal en l'exercici de la professió per un procediment de

- **SINDICACIÓ UNICA**, que coordina tots els camps de l'activitat del procés de la construcció(Projecte, construcció. Ensenyament).

GATPAC

A Catalunya i en especial a Barcelona es on el grup d'arquitectes del GATPAC es més important i realitzen obres innovadores en el

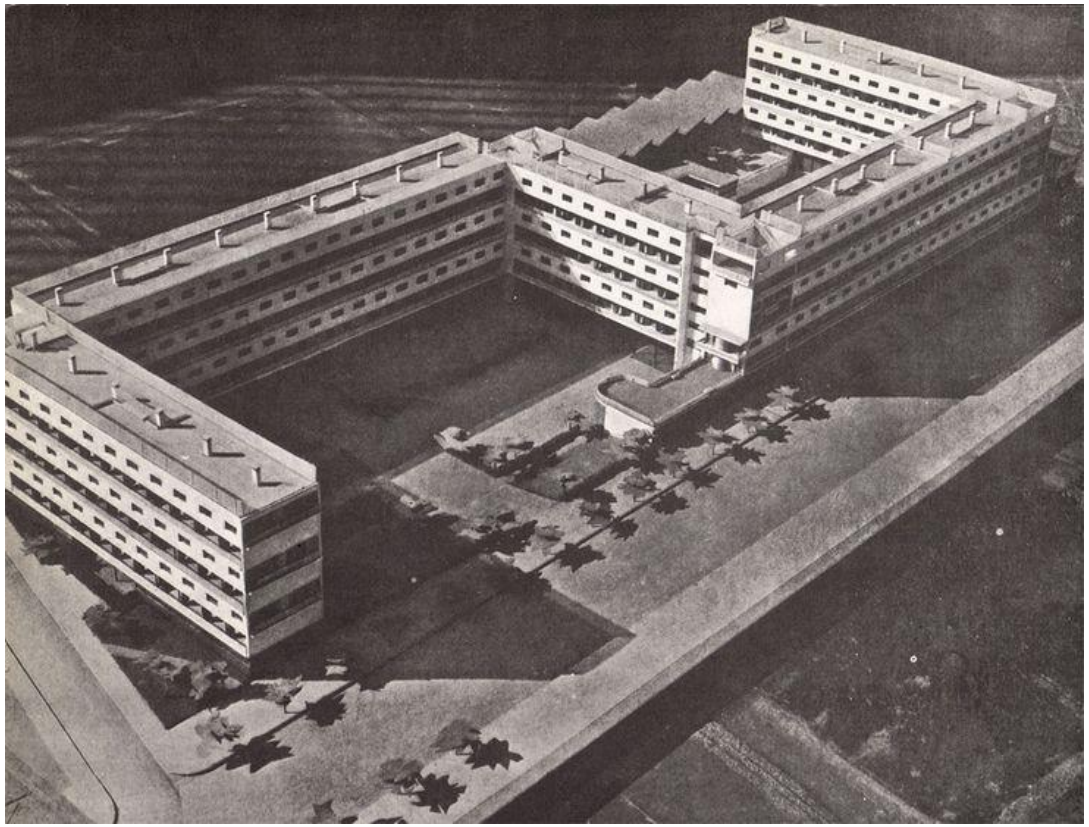
DISSENY i La FUNCIONALITAT

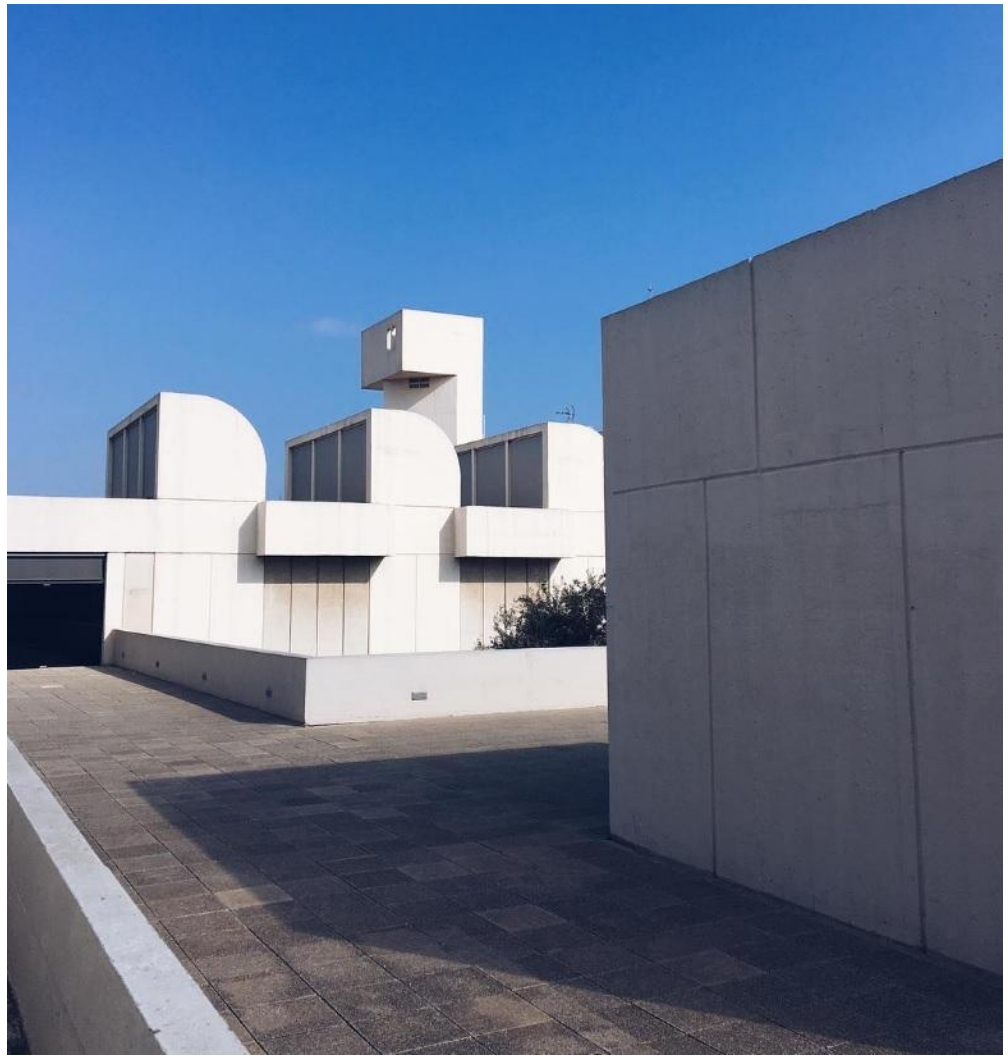
autoria desconeguda
Fons GATCPAC / Arxiu Històric del COAC

Els socis principals van ser Josep Torres Clavé, Josep Lluís Sert, Antoni Bonet Castellana, Raimon Duran i Reynals, Germà Rodríguez Arias, Joan Baptista Subirana, Sixte Illescas i Mirosa, Cristòfol Alzamora i Abreu, Josep Soteras Mauri, Pere Armengou i Torra, Lluís Riudor, Manuel Subiño i Ripoll, Ricard Ribas Seva, Marino Canosa Gutiérrez, Jaume Mestres i Fossas, Josep Maria Martino Arroyo, Josep Claret.

GATCPAC a BARCELONA

Josep Lluís Sert
Joan Baptista Subirana i Subirana
Josep Torres Clavé

Josep Lluís Sert